

Dagens spørsmål

Har du reist med piratdrosje?

Stem på
BA.no

Gårdagens
spørsmål

Har du startet
julehandelen?

Nei

69%

Ja

29%

Vet ikke

2%

Hvis verdens befolkning kan ta opp i seg de nordiske verdier for sameksistens og tenke noe annerledes i forhold til religion, er det mulig å oppnå verdensfred, hevder MAGNHILD ALMELID i denne kronikken.

– Vi kan oppnå fred!

NORGE ER KJENT for sitt fredsarbeid internasjonalt. Men til tross for stort engasjement så har det stort sett blitt brannslukking. Det er no på tide å vidareføra dette arbeidet på ein måte som kan gje *langsiktige løysingar*. Det krev at vi ser på dei underliggjande grunnane til uroa i verda. Det er ikkje så komplisert som ein skulle tru, men vi må samarbeida om vi skal oppnå *varig fred!*

VOLD AVLAR VOLD, hat avlar hat, og frykt avlar frykt. Israel og Palestina er eit godt eksempel på det. Men Gandhis metode gav oss eit lysande eksempel då han velta heile det britiske imperium med sin ikkjevold-filosofi!

NÅR DEI FLESTE trussystem brukar skuld, fordømmelse og straff som sine virkemiddel for å nå fram – då kan ein trygt seia at frykta styrer menneske. Frykt og religiøs undertrykking er – direkte eller indirekte – årsak til alle krigar. *Moral blir skapt av det vi trur på – det vi har som vår sannhet*. Det er difor ikkje mulig å koma utanom tema som har med våre trussystem å gjera, dersom vi skal oppnå verdensfred! *Men tru kan endrast* – og tida er inne for å ta eit kritisk blick på våre *overbevisningar*. På mange område – spesielt den teknologiske – har utviklinga har gått fortare og fortare, medan religionane dessverre ikkje har endra seg nevneverdig på hundrevis av år.

KONKLUSJONEN ER at konflikter og alle andre alvorlige problem vi har i dag, egentlig er av åndelig karakter. Dei kan ikkje løysast verken med politiske, økonomiske eller militære midlar, fordi politikk, pengar og militærmakt er egentlig *åndelighet i praksis*. For-

andrar vi det vi trur på – så endrar vi samtidig alt det andre.

DET ER tegn som tyder på at folk så smått har begynt å forstå nødvendigeita av ei forandring. Men det er liten nytte i å pådytta eller pressa nokon til å forandra seg. Det er viktig at vi oppfordrar våre barn til å stilla kritiske spørsmål, på alle område – kanskje spesielt om våre trussystem. Vi må læra både dei – og oss sjøl – å respektera andre menneske. Barna våre må veksa opp i så kjærlege og forståelsesfulle kår som mulig. Det er dette som på sikt kan fjerna fundamentalisme og hat – frykt og undertrykking!

OG DET ER god grunn til å granska våre religionar, våga å stilla spørsmål ved mange ting som vi ser *ikkje gagnar oss*. Her er det nok å ta av.

DET SKAL EINDEL mot til for å stilla spørsmål ved bibelske utsagn og måten dei blir tolka på – og som fører til undertrykking. Det er naturleg for jødar å kjenna seg overlegne når dei ser seg sjøl som «Guds utvalgte folk», og dermed har «rett» til å gjera det dei gjer. Men egentlig er det ingen som kan «eiga» land – vi kan berre forvalta Jorda. For å endra på dette må vi forkasta eindel gamle, religiøse overbevisningarar – dei fungerer ikkje lenger!

MENNESKA her i landet er eksempel på at det går an å leva i fred med kvarandre, truleg fordi vi har meir fred i oss sjøl. Årsaka til dette har sjølsagt samanheng med at vi har demokrati. Utgangspunktet er likhet for alle – sjøl om det alltid vil vera noko som kan bli betre, som kan forandrast, så har vi det stort sett godt. Fordi vi har full relegi-

ons-friidom er det heller ingenting som ligg og ulmar under overflata. Og vi er faktisk på veg når det gjeld endring av våre gamle overbevisningar. Om den nordiske modellen kunne kopierast til resten av verda, då ville det vera mulig å skapa fred på jorda.

I LAND DER DET er tillatt å ha si eiga tru, er det faktisk på gang ei bevissthetsendring. Ei oppfatning av at menneske er eit åndeleg vesen som ikkje treng dei gamle dogmene. Det blir akseptert at alt heng saman, alt er besjela og hellig. *Det du gjer mot andre gjer du eigentleg mot deg sjøl, fordi vi – djupast sett – er eitt med Alt og Alle*. Vi er ikkje berre avhengig av kvarandre – vi er i same båt, og vi er alle ansvarlige for denne «båten» – vår kjære jordklode – som vi alle er ein del av! *Forstår vi dette så forstår vi alt*.

NOKO GAMALT MÅ DØ for at noko nytt skal gro. Men faktisk er det slik at *vi må skapa det nye for å gjera det gamle avlegs!* Alle problema, gjennom alle tider, skuldast manglande forståing for den åndelige samanhengen. *Vi treng ei utvida åndelig bevisstheit* om vi skal skapa ei global forståing som kan utvikla seg kollektivt. Det er på dette området at arbeidet for fred vil kunna lukkast! Men vi har lita tid om vi vil unngå å utsletta oss sjøl!

SOM HAVET består av dråpar, består menneskeheita av enkeltindivid. *Lat oss stå saman for fred*.

● **Magnhild Almelid** er initiativtakar til foredrags- og samtaleforumet «Ny Tid – Nytt Fokus»

OPPDRETTSNÆRINGEN får bedre vekstvilkår med Høyres opplegg.

– Muligheter i hele landet

Høyre la nylig frem rapporten *Mulighetslandet Norge*, som fokuserer på muligheter i hele landet og som har en positiv innfallsvinkel til å løse de utfordringene enkelte deler av landet står overfor. I BA 16. november kommer Senterpartiets distriktspolitiske talsmann med en rekke udokumenterte, men velkjente påstander om Høyre og Høyres politikk. Det er bra at våre forslag til løsninger blir lest av andre, til og med av distriktspolitisk talsmann i Senterpartiet, Trygve Magnus Slagsvold Vedum.

Jeg vet at Senterpartiets løsninger på dette området står langt fra Høyres. Vi tror på den lokale skaperkraften, vi tror på det lokale selvstyret og vi verner om den private eiendomsretten. Hva Senterpartiet, i samme leir som SV, måtte mene om disse sakene får være opp til dem, men jeg skulle ønske at Vedum hadde fått med seg fra dokumentet den positive innstillingen Høyre har til muligheter for hele landet.

Vi tror ikke på en stakkarsliggjøring av distriktene som Senterpartiet gjør. Vi tror på flest mulig lokale beslutninger og at størst mulig del av verdiskapingen bør bli igjen i lokalsamfunnene er den beste garantien for livskraftige bygder i hele landet. Lønnsomme bedrifter betaler skatt. Det er den vesentligste grunnen til at kommunene har fått økte inntekter – ikke Senterpartiets regulerings- og konsesjonspolitikk.

Høyre vet at det langs norskekysten finnes store verdiskapere. Fiskeri- og havbruksnæringen er en av de største eksportartiklene våre. Den er en betaler skatt.

Lønnen somme bedrifter betaler skatt. Den er en betaler skatt. Betydelig verdiskaper som trenger rammevilkår å vokse under. Tilgang til kystsonen og balanse mellom vern og vekst må utvikles. Senterpartiet i regjering er i ferd med å kaste oppdrettere ut av flere fjorder med sine verneforslag i laksefjordsaken som kommer til Stortinget nå i høst. Fiskerier næringens lønnsomhet settes kraftig på prøve som følge av regjeringens statsbudsjettforslag. Selv deres egne protesterer. Bruksnedgangen i landbruket fortsetter og Senterpartiet er uten løsninger. Når de burde sette i gang omstilling av jordbruket, velger de å lukke øynene og gjør ingenting.

Det er ikke radikale forslag eller milde gaver fra staten som trengs, slik Vedum later til å tro. Det er tro på mulighetene i hele landet og tro på lokale krefter som skal til for å møte utfordringene i distriktene. Det nytter heller ikke å vende ryggen til det internasjonale marked, som distrikts-Norge er så totalt avhengig av.

● **Ivar Kristiansen**, leder for Høyres distriktsutvalg og stortingsrepresentant